

E-administracja jako czynnik rozwoju e-usług w Polsce

Streszczenie: *Technologia teleinformatyczna jest obecnie głównym źródłem przeobrażenia wymiaru życia prywatnego, ekonomicznego, społecznego, a także publicznego. Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie oraz wyjaśnienie kwestii wpływu technologii na jakość e-usług w Polsce. Technologia teleinformatyczna jest nośnikiem wielu możliwości ulepszania działalności urzędów administracji publicznej. Wyjaśniona zostanie też istota e-administracji oraz wskazane zostaną podstawowe korzyści, które wynikną z wdrożenia nowoczesnych rozwiązań informatycznych w jednostkach administracji.*

Wstęp

Postęp cywilizacyjny jest istotnym czynnikiem, powodującym rozwój technik zarówno informacyjnych, jak i komunikacyjnych. Sprzyja to tworzeniu nowych form komunikacji między obywatelami a państwem, co przyczynia się do zwiększenia potencjału obywateli w zakresie udziału w życiu publicznym. Obecnie rozwiązania e-usług (e-administracji) są używane przez obywateli w ograniczonym zakresie. Jest to spowodowane błędami, jakie usługi tego rodzaju zawierają. Niemniej jednak e-administracja jest czynnikiem podnoszącym jakość życia społeczeństwa. Sprawność administracji publicznej wpływa na poziom rozwoju społecznego oraz gospodarczego.

Do obywateli zalicza się również przedsiębiorców, więc wprowadzenie e-usług powinno ułatwić taki udział w życiu publicznym, aby działalność gospodarcza państwa się rozwijała. Wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych jest nie tylko warunkiem sprawnej administracji, ale stwarza też możliwość większego udziału obywateli w kwestii podejmowania decyzji w sprawach publicznych.

Pojęcie e-administracji

Pojęcie administracji elektronicznej, zwanej e-administracją definiuje się jako „wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych w celu

poprawy jakości usług publicznych. E-administracja ma na celu również poprawienie demokratyzacji i prowadzi do zbudowania społeczeństwa informacyjnego”¹.

E-administracja to administracja publiczna oraz samorządowa opierająca się na technologii informatycznej i telekomunikacyjnej. Polska należy do Unii Europejskiej więc standaryzacja e-administracji jest zaczerpnięta z dyrektyw unijnych. Wprowadzenie e-usług ma przyczynić się do zaangażowania obywateli w życie państwa.

Model polskiej e-administracji coraz prężniej się rozwija, co oznacza, że państwo wprowadza coraz więcej nowych e-usług. W efekcie wiele spraw można załatwić bez wychodzenia z domu, z pomocą Internetu. Do tego typu działań można zaliczyć rozliczenie bądź zapłatę podatków, sprawdzenie stanu punktów karnych, składanie wniosków o świadczenia pomocy społecznej, wysłanie deklaracji do ZUS-u, wystawianie lub przesyłanie faktur, podpisywanie dokumentacji medycznej, uczestnictwo w elektronicznych aukcjach i przetargach czy ubezpieczanie lub rejestrowanie samochodu oraz wiele więcej.

„W ramach e-Administracji można wyróżnić kilka relacji, które w ramach e-Administracji mają opierać się na zastosowaniu nowoczesnych technologii oraz umożliwić zdalny dostęp elektroniczny:

- obywatel-urząd (urząd-obywatel)
- przedsiębiorca-urząd (urząd-przedsiębiorca)
- usługodawca-urząd (urząd-usługodawca)
- urząd-urząd
- kardy urzędu-urząd (urząd-kadry urzędu)”².

E-usługi w Polsce

W Polsce oferowany jest wachlarz e-usług w sferze administracji :

- epuap.gov.pl – Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej (ePUAP),
- pue.zus.pl – Platforma Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUE ZUS),
- obywatel.gov.pl :
 - odpis aktu stanu cywilnego,
 - uzyskanie dowodu osobistego,
 - sprawdzenie punktów karnych czy danych w rejestrach państwowych,
 - wysłanie pisma do urzędu,

¹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Administracja_elektroniczna, data dostępu: 18.04.2019.

² <http://www.eadministracja.pl/informacje-o-elektronicznej-administracji>, data dostępu: 18.04.2019.

- biznes.gov.pl – informuje, jak założyć i prowadzić własną firmę oraz umożliwia załatwienie niezbędnych formalności online.

Tworzony jest **Portal Rzeczypospolitej Polskiej** – gov.pl, który docelowo będzie stanowił bramę do wszystkich informacji i e-usług publicznych,

- ceidg.gov.pl – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG): elektroniczny rejestr przedsiębiorców, którzy działają w Polsce,
- ekrs.ms.gov.pl/s24/ – portal, na którym można złożyć wniosek o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki jawnej i spółki komandytowej,
- ekw.ms.gov.pl – system Elektronicznych Ksiąg Wieczystych,
- emp@tia – portal informacyjno-usługowy: informacje odnoszące się do świadczeń z pomocy społecznej, rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego; składanie wniosków np. o 500+, becikowe,
- finanse.mf.gov.pl – portal podatkowy. Umożliwia również złożenie wniosku o rozliczenie PIT-37 przez urząd skarbowy,
- geoportal.gov.pl – umożliwia dostęp do danych przestrzennych i map topograficznych (mapy.geoportal.gov.pl),
- ekrus.gov.pl – portal adresowany do osób ubezpieczonych w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Rolnicy, zarówno ubezpieczeni, jak i płatnicy składek w KRUS, mogą założyć konto na portalu i uzyskać dostęp do podstawowych danych o przebiegu swojego ubezpieczenia, opłaconych składkach czy osobach zgłoszonych do ubezpieczenia,
- praca.gov.pl – Portal kierowany jest do bezrobotnych, osób poszukujących pracy oraz do pracodawców, którzy poszukają pracowników,
- puesc.gov.pl – Platforma Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych (PUESC),
- ufg.pl – portal Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, na którym można m.in. sprawdzić ubezpieczenie OC sprawcy wypadku, numer szkody, otrzymać informację o przebiegu ubezpieczenia OC, historii szkód komunikacyjnych,
- zip.nfz.gov.pl – Zintegrowany Informator Pacjenta – ogólnopolski serwis dla pacjentów, który udostępnia dane gromadzone przez Narodowy Fundusz Zdrowia,
- ceidg.gov.pl – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) – elektroniczny rejestr przedsiębiorców, którzy działają w Polsce,

- ekrs.ms.gov.pl/s24/ – portal, na którym można złożyć wniosek o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki jawnej i spółki komandytowej,
- ekw.ms.gov.pl – system Elektronicznych Ksiąg Wieczystych.

Korzyści z wdrożenia e-administracji

Wdrożenie e-usług w systemie e-administracji niesie wiele korzyści. Choćbyby wymusza modernizację obecnej administracji oraz ogranicza czynności korupcyjne. E-administracja jest najtańszą, najszybszą i najskuteczniejszą metodą realizacji prawa dostępu obywateli do informacji publicznej. Poprzednia korzyść łączy się z oszczędnością nakładu czasu i środków pieniężnych. Urzędy online są czynne 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu. Zaletą e-administracji jest zwiększenie zaufania do administracji dzięki temu, że technologia informatyczna interpretuje i rozwiązuje cel, a nie skupia się na osobie. Dla pracowników urzędów jest to forma odciążenia, urzędnicy mogą się skupić na zadaniach merytorycznych, a nie na technicznych. Modernizacja administracji umożliwia przygotowanie się do wprowadzenia w życie kolejnych regulacji nałożonych przez Unię Europejską.

Podsumowanie

Za kluczowe zadanie e-administracji uważa się uproszczenie pracy, zarówno urzędnikom, jak i obywatelom. E-usługi w Polsce są stopniowo wprowadzane już od kilku lat. System ten staje się coraz bardziej powszechny. Wiele osób wyraża chęć skorzystania z tego rodzaju usług, lecz spotykają się z wieloma trudnościami, chociażby w postaci niezrozumiałych treści zamieszczanych na poszczególnych systemach lub w postaci źle zakodowanych niektórych funkcji stron internetowych. W tym roku najczęściej zgłaszano problemy dotyczące e-usługi rozliczenia podatków. Mimo wielu negatywnych komentarzy trzeba stwierdzić, że e-administracja w Polsce prężnie się rozwija. Ważnym elementem jest dołożenie starań ze strony Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, aby e-usługi stały się bardziej dostępne i zrozumiałe dla większej liczby osób. Należy również przedsięwziąć kroki, zmierzające do zachęcenia petentów do korzystania z usług online. Ponieważ w dalszym ciągu Polacy, zwłaszcza starsza część społeczeństwa uważa, że bezpieczniejszą opcją jest załatwienie spraw w urzędzie niż online. Obawy społeczeństwa budzi również zagrożenie cyberprzestępczością, co w e-administracji może oznaczać wykradzenie poufnych danych.

Literatura

https://pl.wikipedia.org/wiki/Administracja_elektroniczna (dostęp: 18.04.2019).
<http://www.eadministracja.pl/informacje-o-elektronicznej-administracji> (dostęp: 18.04.2019).
<https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/e-uslugi> (dostęp: 18.04.2019).

E-administration as a factor in the development of e-services in Poland

Summary: Teleinformatic technology is currently the main source of transforming the dimension of private, economic, social and public life. The purpose of this article is to present and explain the impact of technology on the quality of e-services in Poland. Teleinformatic technology is the carrier of many opportunities to improve the activities of public administration offices. The essence of e-administration will be also explained and the basic benefits that will result from the implementation of modern IT solutions in administration units will be indicated.

Keywords: public administration, e-administration, information society